

Statistik over Valgene til den tyske Rigsdag

i 1., 2., og 4. slesvigske Valgkres 1871—1907.

med særligt Hensyn til de sidste Valg 1902—07.

Af Fr. Jürgensen West.

Efterfølgende Statistik over Resultaterne af Valgene til den tyske Rigsdag i de slesvigske Valgkres, hvor danske Stemmer er afgivne, falder i tvende Af-snit, en almindelig og en speciel Del, byggede henholdsvis paa de officielle og de ved privat Initiativ tilvejebragte Meddelelser om Udfaldet af de stedfundne Valg.

Først gives paa Grundlag af den officielle Statistiks endegyldige Opgørelser en Oversigt over Resultaterne af de *almindelige* Rigsdagsvalg i Tiden fra 1871 til 1907 i Haderslev-Sønderborg, Aabenraa-Flensborg og Tønder-Husum-Ejdersted Valgkres, der officielt benævnes Regeringsdistriktet Slesvigs første, anden og fjerde Valgkres. Regeringsdistriktets tredje Valgkres (Slesvig-Egernførde) vil der kun blive Anledning til at nævne en enkelt Gang.

Derefter meddeles paa Grundlag af de nordslesvigske Blades Meddelelser en Udsigt over Valgresultaterne i de enkelte Valgdistrikter, hvori de nævnte Valgkreser er delte, omfattende saavel de almindelige Valg i 1903 og 1907 som de to *Suppleringsvalg* i Haderslev-Sønderborg Valgkres i 1902 og 1906. For Aabenraa-Flensborg og Tønder-Husum-Ejdersted Valgkreses Vedkommende medtages dog kun de Valgdistrikter, hvor et overvejende eller blot nævneværdigt Antal danske Stemmer er afgivne.

Alle de i det følgende meddelte Valgresultater gælder de første Valg eller *Hovedvalgene*; idet Resultatet af stedfundne *Omvalg* kun medtages i de faa Tilfælde, hvor de har haft afgørende Betydning for de danske Valgkandidater. Da Omvalgene foregaar under andre Forudsætninger end Hovedvalgene, maa de holdes ude fra hinanden.

Med Hensyn til Specialstatistikken over Resultaterne af de i Tidsrummet 1871—98 foretagne Valg til den tyske Rigsdag i de enkelte nordslesvigske Valgdistrikter henvises dels til Franz von Jessen: Haandbog i det nordslesvigske Spørgsmaals Historie, København 1901, Side 366 ff., hvor Mag. art. H. V. Clausen har givet en samlet Specialstatistik for hele det nævnte Tidsrum, og dels til den i disse Aarbøger lejlighedsvis offentliggjorte Valgstatistik.

Som allerede bemærket, er de officielle Opgivelser lagte til Grund for Valgstatistikens almindelige Del. Den embedsmæssige Oprindelse af Meddelelser, som bevæger sig paa et kildent politisk Omraade, kunde maaske vække nogen Tvivl om deres Paalidelighed. En nærmere Undersøgelse vil dog vise, at en saadan Tvivl i det foreliggende Tilfælde er ugrundet. Den officielle Statistiks endelige Opgørelser over Valgene til den tyske Rigsdag er nemlig byggede paa selve Valgprotokollerne og udarbejdede af fagligt uddannede Statistikere. De maa derfor anses for fuldt paalidelige.

Det foreliggende Materiale er da ogsaa med det givne Formaal for Øje benyttet i den videste Udstrækning.

Da de danske Stemmer fordeler sig paa i det mindste tre af Slesvigs fire Valgkrese, vil det være hensigtssvarende, forinden de enkelte Valgkrese behandles særkilt, først at danne sig et samlet Billede af Bevægelsen i hele det Tidsrum, hvori Valg til den tyske Rigsdag har fundet Sted. De i nedenstaaende Tabel 1 opførte Hovedsummer er fremkomne ved at sammenlægge alle de danske Stemmer, som ifølge den officielle Statistik er afgivne ved de almindelige Valg til den tyske Rigsdag.

Tab. 1.

De ved de almindelige, første Valg til den tyske Rigsdag i Regeringsdistriktet Slesvig afgivne danske Stemmer 1871—1907.

I Valgaaaret	afgivne gyldige danske Stemmer
1871	18221
1874	19856
1877	17277
1878	16145
1881	14398
1884	14447
1887	12360
1890	13672
1893	14363
1898	15439
1903	14843
1907	15472 ¹⁾

Til denne Tabel maa følgende vejledende Bemærkninger knyttes:

Ved Hovedvalget d. 3. Marts 1871 blev i fjerde Valgkres (Tønder-Husum-Ejdersted) afgivet o. 2758 Stemmer) paa H. A. Krüger. Hovedsummen af danske Stemmer i 1871 maa derfor øges med dette Tal, og bliver altsaa 20979 i Stedet for 18221. Skal det saaledes fundne Tal sammenlignes med Tallene for de følgende Valg, er det imidlertid rettest først at fradrage de 29 Stemmer, som ved Valget i 1871 blev afgivne paa den danske Kandidat i tredje Valgkres (Slesvig-Egernførde),

¹⁾ Til de 15,425 gyldige danske Stemmer er lagt 47 „splittede“ Stemmer. Se S. 49, Anm. 3.

hvor senere ingen danske Stemme er afgivne — eller i hvert Fald under de 26 Stemmer, der danner Grænsen for: Splittede Stemmer.

Grunden til, at den officielle Statistik for fjerde slesvigske Valgkrets her ganske svigter, er formentlig den, at de officielle Tal for 1871, som er benyttede i Tab. 4, slet ikke gælder Hovedvalget, men det første af de to *Omvalg*, hvori de danske Vælgere ikke deltog. Kun under denne Forudsætning kan det forklares: 1. at ingen danske Stemmer er opførte, 2. at Antallet af „ubestemte og spredte Stemmer“ er saa ganske uforholdsmæssig stort, og endelig 3. at der slet ingen ugyldige Stemmer er afgivne.

Ved Omvalgene i første og anden Krets i 1881 blev der afgivet flere Stemmer paa de danske Kandidater end ved Hovedvalget i alle tre Kretse tilsammen, nemlig 14470 imod 14398. Det beroede paa, at Gustav Johannsen i anden Krets ved Omvalget fik en Del ikke-danske og blakkede Stemmer, saa at det denne ene Gang lykkedes at gennemføre en dansk Kandidat i Kresen, hvilket ellers ikke var sket siden Valgkresenes Omlægning i 1867.

I 1887 afholdt de danske Vælgere i fjerde Krets sig fra al Deltagelse i Valget. Lægges nu Tallet fra det foregaaende Valg: 1246 til, faas en Hovedsum af 13606, hvorved Aaret kommer omtrent paa Højde med 1890.

Hovedindtrykket af Bevægelsens Forløb er da følgende: Først i 1890 stanser den i nitten Aar med et enkelt Ophold i 1884 fortsatte Nedgang i Antallet af danske Stemmer, og derefter foregaar en Op-

gang i Løbet af de otte følgende Aar, saaledes at Tallet i 1898 omtrent svarer til Standpunktet ved Slutningen af 70erne, og paa denne Højde holder Tallet sig nu i de følgende ni Aar med en lille Tilbagegang midtvejs i 1903, hvilken sandsynligvis skyldes et Kandidatskifte.

De følgende Tabeller 2—7 giver Valgresultaterne i Regeringsdistriktet Slesvigs første, anden og fjerde Valgkres, hvis Bestanddele (i 1907) er følgende:

Første Kres: Haderslev og Sønderborg Kres (Amter).

Anden Kres: Aabenraa Kres (Amt) med Undtagelse af

den til 4. Valgkres hørende Kommune Skovlund

samt Flensborg By- og Landkres (Amt) med Und-

tagelse af den til 3. Valgkres hørende Kommune

Bistoft og af Slesvig Kres (Gottorp Amt): Ko-

munen Hostrup (tidligere Holming), en Del af

Landkommunen Esperstoft og de tidligere dels til

Melby Kommune, dels til Pastoratet Kappel-Karls-

høj, men nu i Byen Kappel indlemmede Grunde.

Fjerde Kres: Kresene (Amterne) Tønder, Husum og

Ejdersted samt af Slesvig Kres: Bykommunen

Frederikstad og af Aabenraa Kres: Landkom-

munen Skovlund.

Tabellerne 2—4 indeholder de absolutte Tal, me-

dens Tabellerne 5—7 bringe de deraf beregnede For-

holdstal. De tre førstnævnte Tabeller indeholder 10 Ru-

brikker: 1. Folketallet ved sidste Tælling før Valget,

2. Valgaaret, 3. Valgberettigede, 4. det samlede Antal

af afgivne Stemmer, 5. de gyldige og 6. de ugyldige

Stemmer; Antallet af Stemmer afgivne paa henholdsvis:

7. danske, 8. tyske og 9. socialdemokratiske Kandi-

dater, og endelig 10. de splittede og ubestemte Stemmer. Da den første af de paagældende almindelige Folketællinger blev afholdt den 1. December 1871 og den anden den 1. December 1875, medens de følgende er afholdte hvert femte Aar ved de runde Aarstal, vil det første af de i Rubrik I opførte Folketal hidrøre fra Tællingen den 1. December 1871, det andet fra den 1. December 1875 o. s. fr.; har der imellem to paa hinanden følgende Rigsdagsvalg ikke været afholdt nogen almindelig Folketælling, gælder det forrige Folketal, idet man ikke har anset det for nødvendigt at foretage nogen Interpolation af beregnede Folketal.

Under Rubrik 8: Tyske Stemmer er indbefattet alle de Stemmer, der er faldne paa Kandidater af alle tyske Partigrupper, som har været repræsenterede ved de slesvigske Valg, med Undtagelse af Socialdemokratiet.

Forholdstallene i Tabellerne 5—7, hvis 8 Rubra svare til de nys omtalte Rubrikker 2—4 og 6—10, giver adskillige værdifulde Oplysninger.

I første Kres synker Forholdet imellem Folketallet og Antallet af *Valgberettigede* fra det normale 21,4 i 1871 ned til **15,9** i 1884. Virkningen af Udvandring og Option træder herved meget skarpt frem.

Derefter stiger Forholdstallet i de følgende Aar, indtil det i 1903 atter nærmer sig det normale med 21,2; sammenholder man nu denne Talrække med de danske Stemmers Forholdstal, vil det ses, at disse vel stiger noget i Begyndelsen af 90erne, men derefter atter synker. Genoprettelsen af det normale Forhold imellem Folketallet og Antallet af Valgberettigede

maa derfor væsenlig tilskrives en øget Indvandring Syd fra.

I fjerde Kres kan en lignende, men svagere Bevægelse iagttages. Det laveste Forholdstal, 19,2, imellem Valgberettigede og Folketallet falder her ligeledes i 1884 og skyldes lignende Aarsager, men det maa her ved erindres, at kun den nordligste Del af Kresen (Tønder Nørreamt) i politisk Henseende kan sammenstilles med første Kres. Det foreliggende Materiale har imidlertid ikke tilladt en Udskillelse af den overvejende danske Del.

I anden Kres mærkes ingen synderlig Nedgang i de Valgberettiges Forholdstal, her er de udvandrede hurtig bleven erstattede ved Indvandring Syd fra.

Valgdeltagelsen har gennemgaaende været størst i første Kres. Gennemsnitlig har 78,2 pCt. af de Valgberettigede deltaget i Valgene. Det laveste Forholdstal 69,9 faldt i 1871, det højeste 83,6 i 1907. En saa vedholdende Interesse for de politiske Valg maa betegnes som usædvanlig særlig for en Kres med en overvejende Landbefolkning.

I anden Kres har Valgdeltagelsen gennemgaaende været en Del ringere end i første, om end den maa betegnes som endnu meget respektabel, i det Gennemsnittet var 69,0 pCt. Ved det allersidste Valg naaede Kresen dog det højeste Tal, som endnu er set i de her omhandlede Valgkreser, nemlig 84,4. Det laveste Forholdstal 54,8 indtraf i 1881. Selv om de tvende Yderpunkter lades ude af Betragtningen, bliver Gennemsnittet væsenlig uforandret, nemlig 68,9.

Mindst har Valgdeltagelsen været i fjerde Kres. Gennemgaaende har Valgene ikke formaaet at samle Halvdelen af Vælgerne ved Urnen, idet Gennemsnittallet var 47,7; men Deltagelsen har været ret uregelmæssig; ved sidste Valg i 1907 har saaledes endog 73,2 pCt. af Vælgerne givet Møde, medens det laveste Forholdstal 39,2 faldt i 1871 og i 1884. Udelades nu det højeste og laveste Forholdstal, bliver Gennemsnittet noget lavere, nemlig 46,7.¹⁾

Med Hensyn til Stemmeafgivningen ved de enkelte Valg skal følgende bemærkes:

Af Tabel 2 Anm. 1 og 2 fremgaar, at der i første Kres ved Valgene i 1881 og 1884 var opstillet to danske Kandidater, det var begge Gange J. P. Junggreen og Hans Lassen fra Lysabild; Udfaldet var forskelligt, idet Lassen blev valgt i 1881, medens Junggreen i 1884 fik et Flertal af 200 Stemmer ved Hovedvalget, hvorefter han blev valgt i anden Omgang — formentlig snarere paa Grund af hans personlige Fortrin end for hans Standpunkt som Tilhænger af Edsnægtelsen.

I 1884 sejrede Gustav Johannsen, som allerede berørt, ved Omvalgene i anden Kres over sin national-liberale Modstander med 6410 Stemmer imod 5576. Se Tabel 3 Anm. I en Nedgangens og Splittelsens Tid havde denne uventede Sejr en stor moralsk Virkning.

¹⁾ Til Sammenligning kan anføres, at Valgdeltagelsen i Kongeriget ved Folketingsvalgene i de Krese, hvor Afstemning fandt Sted, har været gennemsnitlig 59,7 pCt. i 1898, 61,1 pCt. i 1901 og 63,9 pCt. i 1903.

Tab. 2.
Ved de første ordentlige Valg til den tyske Rigsdag i Regeringsdistriktet Slesvigs Første Kres.
A. (absolutte Tal).

Folketal ved sidste Tælling før Valget	Valgaaer	Valgberettigede	Antal af afgivne Stemmer	Gyldige Stemmer	ugyldige St.	Tysk	Dansk	Socialdem.	Splittet
94574	1871	20253	14161	14137	24	1676	12408	—	53
94768	1874	17662	13972	13941	31	1970	11931	—	40
	1877	16948	13252	13236	16	2476	10695	52	13
	1878	16309	12580	12563	17	2551	9991	—	21
94427	1881	15470	11676	11662	14	2515	9124	—	23
	1884	15031	11155	11143	12	2765	8375	—	3
89668	1887	15181	12044	12023	21	3495	8510	—	18
	1890	15152	12095	12075	20	3210	8707	147	11
88143	1893	16270	12954	12929	25	3127	9587	175	40
87472	1898	17815	14514	14494	20	3713	10421	342	18
90083	1903	19112	15928	15862	66	4862	10274	712	14
95440	1907	19698	16470	16405	65	5168	10406	784	347

1) 2 Kandidater med 5260 og 3864 Stemmer eller henholdsvis 45,1 og 33,1 pCt. Ved Omvalgene 2 Kandidater med 8004 og 56 Stemmer eller hhv. 99,3 og 0,7 pCt.

2) 2 Kandidater med 4287 og 4088 Stemmer eller henholdsvis 38,5 og 36,7 pCt. Ved Omvalgene 2 Kandidater med 6891 og 213 Stemmer eller hhv. 97,0 og 3,0 pCt.

3) Danske Stemmer afgivne paa P. Jessen og P. Grau. Red.

Tab. 3.
 Ved de første ordentlige Valg til den tyske Rigsdag i Regeringsdistriktet Slesvigs Anden Kres.
 A. (absolute Tal).

Folketal ved sidste Tælling før Valget	Valgjaar	Valgberettigede	Afgivne Stemmer	Gyldige Stemmer	Ugyldige St.	Dansk	Tysk	Social-dem.	Split-tet
91643	1871	19812	13322	13290	32	5784	7497	1216	9
	1874	19658	13652	13620	32	5264	7120	954	20
94361	1877	20024	13403	13371	32	4531	7869		17
	1878	20730	11863	11845	18	4403	7405		37
100886	1881	20230	11093	11062	31	1)3761	5930	353	18
	1884	20324	12399	12376	23	4826	6617	920	13
101973	1887	21685	15445	15413	32	3850	8833	2711	19
	1890	21748	16365	16328	37	3241	9174	3890	23
104199	1893	22602	16896	16869	27	3180	9611	4073	5
110059	1898	24836	18087	18070	17	3349	10692	4016	13
120062	1903	27414	20184	20134	50	2988	10816	6316	14
129792	1907	28402	23981	23939	42	3236	14460	6239	4

1) Ved Omvalgene fik den nationalliberale Kandidat 5576 og den danske Kandidat 6410 Stemmer.

Tab. 4.
Ved de første ordentlige Valg til den tyske Rigsdag i Regeringsdistriktet Slesvigs Fjerde Kres
A. (absolutte Tal).

Folketal ved sidste Tælling før Valget	Valgaaar	Valg- berettigede	Afgivne Stemmer	Gyldige Stemmer	Ugyl- dige St.	Dansk	Tysk	Social- dem.	Ube- stemt Split- tede
113706	1871	22953	8990	8990	—	—	6147	—	2843
	1874	23339	10571	10549	22	2661	7005	865	18
111477	1877	23068	10828	10802	26	2051	8135	598	18
	1878	23178	10033	10020	13	1751	8110	129	30
113677	1881	22328	9771	9720	51	1513	8144	—	63
114084	1884	21884	8572	8549	23	1246	7288	—	15
111552	1887	21963	12818	12797	21	—	12771	—	26
	1890	22394	13971	13930	41	1724	11876	315	—
109926	1893	23086	13793	13770	23	1596	11375	768	31
111196	1898	23285	11485	11457	28	1669	9062	709	17
113622	1903	24702	13540	13517	23	1581	9974	1925	37
116180	1907	25381	18587	18553	34	1783	14754	2004	12

Tab. 5.
 Ved de første ordentlige Valg til Rigsdagen i Regeringsdistriktet Slesvigs Første Kres.
 B. (relative Tal).

Valgaar	Af 100 Indb. var valg- berettede	Af 100 valg- berettede stemte	Af 100 af- givne St. var ugyld.	Af 100 gyldige Stemmer var			Spltt.
				Tysk	Dansk	Socialist.	
1871	21,4	69,9	0,2	11,8	87,8	—	0,4
1874	18,7	79,1	0,2	14,1	85,6	—	0,3
1877	17,9	78,2	0,1	18,7	80,8	0,4	0,1
1878	17,2	77,1	0,1	20,3	79,5	—	0,2
1881	16,4	75,5	0,1	21,6	78,2	—	0,2
1884	15,9	74,2	0,1	24,8	75,2	—	0,0
1887	16,1	79,3	0,2	29,1	70,8	—	0,1
1890	16,9	79,8	0,2	26,6	72,1	1,2	0,1
1893	18,5	79,6	0,2	24,2	74,1	1,4	0,3
1898	20,4	81,5	0,1	25,6	71,9	2,4	0,1
1903	21,2	83,3	0,4	30,6	64,8	4,5	0,1
1907	20,6	83,6	0,4	31,5	63,4	4,8	0,3

Tab. 6.

Ved de første ordentlige Valg til Rigsdagen i Regeringsdistriktet Slesvigs Anden Valgkres.
B. (relative Tal).

Valaar	Af 100 Indb. var valgberettigede	Af 100 valgberettigede stemte	Af 100 afgivne St. var ugyld.	Af 100 gyldige Stemmer var		
				Dansk	Tysk	Socialist. Splittede
1871	21,6	67,2	0,2	43,5	57,3	0,1
1874	21,5	69,4	0,2	38,7	52,2	0,2
1877	21,2	66,9	0,2	33,9	58,9	0,1
1878	22,0	57,2	0,2	37,2	62,5	0,3
1881	20,1	54,8	0,3	34,0	62,6	0,2
1884	20,2	61,0	0,2	39,0	53,5	0,1
1887	21,3	71,2	0,2	25,0	57,4	0,2
1890	21,3	75,2	0,2	19,9	56,2	0,1
1893	21,7	74,8	0,2	18,9	56,9	0,0
1898	22,6	72,8	0,1	18,5	59,2	0,1
1903	22,8	73,6	0,3	14,8	53,7	0,1
1907	21,9	84,4	0,2	13,5	60,4	0,0

Tab. 7

Ved de første ordentlige Valg til Rigsdagen i Regeringsdistriktet Slesvigs Fjerde Valokres.

B. (relative Tal.)

Valaar	Af 100 Indb. var valgberetigede	Af 100 valgberetigede stemte	Af 100 afgivne St. var ugyld.	Af 100 gyldige Stemmer var:			Ubest. el. Spl.
				Dansk	Tysk	Socialist.	
1871	20,2	39,2	—	—	68,4	—	31,6
1874	20,5	45,3	0,2	25,2	66,4	8,2	0,2
1877	20,7	46,9	0,2	19,0	75,3	5,5	0,2
1878	20,8	43,3	0,1	17,5	80,9	1,3	0,3
1881	19,6	43,8	0,5	15,6	83,8	—	0,6
1884	19,2	39,2	0,3	14,6	85,2	—	0,2
1887	19,7	58,4	0,2	—	99,8	—	0,2
1890	20,1	62,3	0,2	12,4	83,2	2,3	0,1
1893	21,0	59,7	0,2	11,6	82,6	5,6	0,2
1898	20,9	49,3	0,2	14,6	79,1	6,2	0,1
1903	21,7	54,8	0,2	11,7	73,8	14,2	0,3
1907	21,8	73,2	0,3	9,6	79,5	10,8	0,1

Den i de foregaaende Afsnit benyttede officielle Statistik har den Mangel, at Specialiceringen af praktiske Hensyn ikke gaar videre end til de enkelte Valgkresse, medens en Opgørelse af Valgresultaterne i *de enkelte Distrikter*, hvori Valgkresene er inddelte, dog er af stor politisk Betydning for de paagældende Egne; det er de mange smaa Bække, der gør den store Aa.

Ved Løsning af denne Opgave er man henvist til Dagspressens Valgberetninger. Det er kun naturligt, at Avisernes Meddelelser, der ved Teknikens Midler har opnaaet en forbavsende Hurtighed, ikke i Nøjagtighed kan maale sig med det statistiske Bureaus Arbejder, hvortil baade et særlig uddannet Personale, rigelige Pengemidler og en rum Tid er anvendte. Imidlertid er Avisernes Materiale, uagtet den paapegede Mangel, meget brugeligt i det angivne Øjemed. Erfaringsmæssigt afviger nemlig Avisernes Totalsummer ikke meget fra den officielle Statistiks Opgørelser, — næppe stort mere end Bureauets foreløbige Meddelelser afviger fra de endelige. Naar Hovedsummerne ikke er ret meget større end de med videnskabelig Nøjagtighed bestemte Tal, vil Afvigelserne i de enkelte Distrikter *gennemsnitlig* heller ikke blive af synderlig Betydning, medens Fejlene i *enkelte* Tilfælde kan være ret store. Hvert Parti vil have en Tilbøjelighed til at angive sine Tal for store; men holder man sig bestandig til det samme Partis Organer, vil Fejlene i Reglen gaa i samme Retning, og da det nu væsenlig kommer an paa *Bevægelsen* i Tallene, vil Øjemedet dog opnaas, selv om de enkelte Tal ikke er aldeles nøjagtige.

Endelig vil man, naar den officielle Statistiks endegyldige Opgørelser foreligger, kunne beregne Afgivelsens Gennemsnitsprocent.

Tabellerne 8—16 giver Specialstatistikken over Valgresultaterne i Tidsrummet 1902—07 i de enkelte Valgdistrikter; den er for hver Valgkres delt i tre Afdelinger: A. Danske Stemmer, B. Tyske Stemmer og C. Socialistiske Stemmer. Denne Tredeling passer egentlig kun fuldtud paa første Kres, idet de tysk-nationale Stemmer i de to andre Krese i Reglen falder paa flere Kandidater, der tilhører indbyrdes fjendtlige Partigrupper. Men selv om de tyske Vælgere Partigruppering ikke er de danske Vælgere helt ligegyldig, saa spiller den dog en underordnet Rolle i Sammenligning med de nationale Modsætninger.

Tabellernes Hovedinteresse ligger deri, at man ved dem sættes i Stand til at følge Bevægelsen indenfor de enkelte Kommuner fra Valg til Valg. Desuden har man ved at samle Valgdistrikterne i større, sammenhørende Grupper søgt at give et Overblik over den politiske Stilling i de forskellige Egne af Nordslesvig. Byer og Flækker er opførte for sig og Landsdistrikterne for sig, hvilket ogsaa af politiske Grunde er hensigtssvarende.

Tab. 8.

Rigsdagsvalg i første Kres 1902—07.

A. Danske Stemmer.

1. Haderslev By og Kristiansfeld.

	1902	1903	1906	1907
Haderslev	462	465	488	501
Kristiansfeld	27	38	39	45
	489	503	527	546

A 2. Haderslev Østeramt nordenfjords

Ladegaard I	34	37	41	47
S. Otting-Erlev	45	41	66	73
Gml. Haderslev	}	39	47	40
Fredsted				
Hammelev	102	104	100	96
Styding	}	100	98	98
Gl. Ladegaard II				
Moltrup	}	82	81	78
Bramdrup				
Errigsted	}	35	32	37
Bjærning				
Hjærndrup	49	48	41	44
Bjærndrup	46	46	40	42
Anderup	}	112	120	119
Højrup				
Stepping	}	50	49	53
Frørup				
Taarning	}	133	127	120
Tyrstrup				
Favervraa	}	91	102	96
Seggelund				
Favstrup-Bøgskov	}	90	99	87
Hvinderup				
Aller-Skovhus	}	155	160	149
Stobbum				
Anslet	}	155	160	149
Knud				
Fjelstrup				148
	1163	1191	1165	1202

Tabel 8 (Fortsættelse)

	1902	1903	1906	1907
Overført	1163	1191	1165	1202
Sillerup	34	30	28	29
Aastrup	36	40	53	49
Vonsbæk } Øsby }	97	90	86	92
	1330	1351	1332	1372

A 3. Haderslev Østeramt søndenfjords.

Aarø	38	38	35	41
Raad				
Hajstrup } Fløvt }	98	94	88	90
Kvistrup } Øsby }	66	74	74	81
Grarup	15	24	25	21
Halk-Sod	58	63	60	66
Hejsager	27	22	30	28
Lunding } Vandling }	85	89	83	87
Kelstrup	25	27	26	26
N. Vilstrup	12	15	13	14
S. Vilstrup	9	11	16	12
Mastrup } Kestrup }	58	65	66	71
Kirkeby } Hoptrup }	47	52	53	58
Djernæs } Sønderballe }	47	51	55	50
Skovby-Vejbøl } Ustrup }	86	82	77	79
Høgelund } Arnlund }	72	72	75	71
Abkær } Over Jersdal }	63	74	59	64
	806	853	835	859

Tabel 8 (Fortsættelse).
A 4. Haderslev Østeramt. Jærnvejssognene.

	1902	1903	1906	1907
Skrydstrup	100	110	104	98
Ørsted	107	111	117	110
Oksenvad				
Jægerup	106	106	115	119
Vojens				
Magstrup	86	82	84	83
Simmersted				
Kastvraa	63	68	69	75
Sommersted				
Refsø	48	55	55	52
Lert	37	29	30	31
Bæk	153	145	145	149
Kolsnap				
Nustrup	700	706	719	717
Gabøl				
Skibelund				

A 5. Røddingegnen (Frøs Herred og Gram Gods).

Rødding	105	110	129	124
Brændstrup	28	37	39	42
Hygum	93	90	85	88
Fæsted	79	84	75	78
Hjortvad	20	22	23	24
Mejlby	44	53	57	48
Lintrup				
Tornum	28	30	33	31
Dovre	41	34	40	38
Hjærtning	61	62	57	53
Langetved	34	34	42	97
Københoved	50	50	54	
Skodborg	129	136	142	152
Skudstrup				
	712	742	776	775

	1903	1902	1906	1907
Overført	712	742	776	775
Grønnebæk	36	38	40	43
Jels	106	101	106	110
Stenderup-Terp	139	152	171	164
Ø. Lindet				
V. Lindet				
Gram	164	162	182	184
Kastrup				
Tiset-Endrupskov	83	82	91	90
Fol	35	39	51	53
	1275	1316	1417	1419

A 6. Toftlundegnen (N. Rangstrup Herred).

Toftlund	52	52	65	65
Stenderup	37	33	33	39
Allerup	14	21	22	27
Aabøl	74	78	86	91
Tirslund				
Gøstrup	77	75	75	76
Hjartbro				
Bevtoft				
Hyrup	41	43	42	40
Strandelhjørn	74	75	75	74
Rangstrup	92	94	94	91
Galsted				
Agerskov	110	121	135	128
Gestrup				
Mellerup	46	45	40	37
Bovlund	162	160	167	149
Branderup				
Rurup				
	779	797	834	817

*) 10 Stemmer paa Jessen.

Tabel 8 (Sluttet).
A 7. Hvidding Herred.

	1902	1903	1906	1907
Arrild } Rost } Hønning } Højrup } Arnum } Spandet } Fjærsted }	50	52	51	51
	28	31	33	32
	106	112	123	123
Roager } Kirkeby } Hvidding } Rejsby } Birkelev }	83	88	83	83
	143	164	155	80 71
Vodder } Gaansager }	133	141	130	130
Astrup } Brøns } Havervad }	40	36	32	31
	106	105	97	99
Ø. Gasse } V. Gasse }	63	57	56	52
Skærbæk	93	123	127	124
	845	909	887	876

A 8. Sundeved.

Dybbøl-Nybyl Sogne	241	238	249	232
Saatrup	249	246	229	215
Ullerup-Blans	213	223	216	210
Avnbøl-Bøgskov	135	139	136	130
Broager Skodsbøl } Smøl-Mølmark }	231	202	211	211
Egernsund	91	75	62	72
Iller-Gammelgab	80	64	71	80
Skelle Dynt	121	118	105	112
	1361	1305	1279	1262

A 9. Sønderborg, Augustenborg, Nordborg.

	1902	1903	1906	1907
Sønderborg	198	230	191	232
Augustenborg	19	11	31	31
Nordborg	90	94	89	90
	307	335	311	353

A 10. Sønderherred Als.

Ketting Sogn	82	93	76	81
Notmark Sogn	156	184	181	184
Asserballe Sogn	120	110	104	104
Tanslet Sogn	172	163	158	165
Lysabild-Sarup } Mummark }	139	141	138	134
Skovby-Viby	60	66	72	66
Kajnæs Sogn	160	164	158	159
Hørup Sogn	161	162	164	164
Ulkbøl-Kær	108	106	108	103
Vollerup-Klinting } Sundsmark }	97	93	91	101
	1255	1282	1250	1261

A 11. Nørreherred Als.

Nordborg Landsogn	189	202	207	214
Oksbøl Sogn	161	162	156	157
Havnbjærg Sogn	127	121	113	115
Svenstrup Sogn	201	195	212	207
Dynvad-Stolbro-Egen	86	98	101	100
Guderup-Elstrup	147	139	135	139
	911	917	924	932

Tab. 9.

Rigsdagsvalg i første Kres 1902—07.

B. Tyske Stemmer.

1. Haderslev By og Kristiansfeld.

	1902	1903	1906	1907
Haderslev	811	772	751	823
Kristiansfeld	57	56	51	52
	868	828	802	875

B. 2. Haderslev Østeramt nordenfjords.

Ladegaard I	79	89	111	115
S. Otting Erlev	33	38	77	83
Gml. Haderslev } Fredsted	94	103	116	119
Hammelev	16	17	17	17
Styding } Gml. Ladegaard II }	29	20	21	24
Moltrup } Bramdrup }	6	6	8	8
Errigsted } Bjærning }	16	15	16	16
Hjærndrup	7	11	12	7
Bjærndrup	3	3	3	3
Anderup } Højrup }	18	14	16	14
Stepping } Frørup	20	14	18	20
Taarning } Tyrstrup }	46	51	58	61
Favervraa } Seggelund }	12	7	5	6
Favstrup-Bøgskov } Hvinderup }	15	14	18	20
Aller-Skovhus } Stobbum }	17	16	12	14
Anslet } Knud }	17	16	12	14
Fjælstrup }				
	411	418	508	527

Tabel 9 (Fortsættelse).

	1902	1903	1906	1907
Overført	411	418	505	527
Sillerup	13	11	15	13
Aastrup	37	40	24	26
Vonsbæk } Ørby }	12	15	11	11
	473	484	558	577

B 3. Haderslev Østeramt søndenfjords

Aarø	16	10	9	8
Raad				
Hajstrup } Flovt }	28	31	23	22
Kvistrup } Øsby }	34	36	37	35
Grarup	16	12	8	10
Halk-Sod	21	19	18	15
Hejsager	22	29	30	26
Lunding } Vandling }	14	22	22	16
Kelstrup	21	24	24	25
N. Vilstrup	18	14	16	15
S. Vilstrup	55	65	58	57
Mastrup } Kestrup }	33	38	50	45
Kirkeby } Hoptrup }	32	37	38	30
Djernæs } Sønderballe }	35	34	20	27
Skovby-Vejbøl } Ustrup }	21	41	28	33
Høgelund } Arnlund }	6	6	6	6
Abkær } Over-Jersdal }	23	31	37	35
	395	449	424	405

Tabel 9 (Fortsættelse).

B 4. Haderslev Østeramt. Jærnvejssoegnene.

	1902	1903	1906	1907
Skrydstrup	17	16	18	21
Oksenvad	41	30	40	41
Jægerup				
Vojens	96	97	112	109
Magstrup	2	3	4	5
Simmersted				
Kastvraa	57	61	63	67
Sommersted				
Refsø	45	51	49	45
Ørsted				
Lert	18	21	30	31
Bæk				
Kolsnap	25	28	35	37
Nustrup				
Gabøl				
Skibelund				
	301	307	351	356

B 5. Røddingegnen (Frøs Herred og Gram Gods).

Rødding	62	74	76	84
Brændstrup	29	28	31	30
Hygum	19	21	29	29
Fæsted	5	7	7	6
Hjortvad	9	8	8	8
Mejlby	15	14	13	14
Lintrup				
Tornum	7	6	6	11
Dovre	27	25	21	22
Hjærtning	4	4	7	7
Københoved	4	8	8	12
Langetved	10	9	8	
Skodborg	67	54	59	57
Skudstrup				
	258	258	273	280

	1903	1902	1906	1907
Overført	258	258	273	280
Grønnebæk	21	20	21	18
Jels	40	47	53	47
Stenderup-Terp	21	33	31	27
Ø. Lindet				
V. Lindet				
Gram	35	44	48	45
Kastrup				
Tiset-Endrupskov	14	18	21	19
Fol	16	16	16	14
	405	436	463	450

B 6. Toftlundegnen (N. Rangstrup Herred).

Toftlund	82	80	92	104
Stenderup	28	26	33	30
Allerup	12	12	10	9
Aabøl	8	10	13	13
Tirslund				
Gøtrup				
Hjartbro	15	22	16	17
Bevtoft				
Hyrup	3	3	3	3
Strandelhjørn	10	13	9	10
Rangstrup	9	13	16	14
Galsted				
Agerskov	13	16	25	27
Gestrup				
Mellerup	2	2	2	1
Bovlund	25	27	30	30
Branderup				
Rurup				
	207	224	249	258

Tabel 9 (Sluttet).
B 7. Hvidding Herred.

	1902	1903	1906	1907
Arrild } Rost } Hønning Højrup } Arnum } Spandet } Fjærsted } Roager } Kirkeby } Hvidding } Rejsby } Birkelev } Vodder } Gaansager } Astrup Brøns } Havervad } Ø. Gasse } V. Gasse } Skærbæk	32 16 67 18 42 22 6 11 18 124	30 12 69 17 43 34 8 10 12 101	32 13 71 17 47 36 9 14 18 89	32 13 71 17 12 35 8 14 22 91
	346	336	346	351

B 8. Sundeved.

Dybbøl-Nybøl Sogne	37	57	48	44
Saatrup	48	61	66	67
Ullerup-Blans	37	44	42	45
Avnbøl-Bøgskov	29	29	29	34
Broager-Skodsøl } Smøl-Mølmark }	94	128	153	154
Egernsund	56	112	82	102
Iller-Gammelgab	22	35	35	26
Skelle-Dynt	32	41	43	46
	355	507	498	518

B 9. Sønderborg, Augustenborg, Nordborg.

	1902	1903	1906	1907
Sønderborg	434	440	557	522
Augustenborg	89	101	82	94
Nordborg	116	124	128	120
	639	665	767	736

B 10. Sønderherred Als.

Ketting Sogn	55	48	52	51
Notmark Sogn	41	47	48	39
Asserballe Sogn	40	55	48	41
Tanslet Sogn	34	43	42	46
Lysabild-Sarup } Mummark }	25	27	24	25
Skovby-Viby	41	46	46	52
Kajnæs Sogn	15	21	15	14
Hørup Sogn	22	30	52	52
Ulkebøl-Kær	33	27	31	32
Vollerup-Klinting } Sundsmark }	24	22	20	21
	330	366	378	373

B 11. Nørreherred Als.

Nordborg Landsogn	32	43	45	45
Oksbøl Sogn	41	64	65	51
Havnbjærg Sogn	50	61	54	65
Svenstrup Sogn	36	40	45	38
Dynved-Stolbro-Egen	13	17	17	19
Guderup-Elstrup	38	35	51	49
	210	260	277	267

Tab. 10.

Rigsdagsvalg i første Kres 1902—07.

C. Socialistiske Stemmer.

1. Haderslev By og Kristiansfeld.

	1902	1903	1906	1907
Haderslev	139	146	158	152
Kristiansfeld	1	—	—	—
	140	146	158	152

C 2. Haderslev Østeramt nordenfjords

Ladegaard I	7	12	32	40
S. Otting-Erlev	7	17	16	17
Gml. Haderslev	19	26	22	24
Fredsted } Hammelev }	3	5	3	5
Styding } Gl Ladegaard II }	—	2	1	1
Moltrup } Bramdrup }	—	—	1	—
Errigsted } Bjærning }	1	2	2	2
Hjærndrup } Bjærndrup }	1	3	—	3
Anderup } Højrup }	—	3	3	1
Stepping } Frørup }	3	4	2	1
Taarning } Tyrstrup }	4	9	6	2
Favervraa } Seggelund } Favstrup-Bøgskov }	—	—	1	3
Hvinderup } Aller-Skovhus }	—	—	—	—
Stobbum } Anslet }	—	1	2	1
Knud } Fjelstrup }	—	1	2	1
	45	84	91	100

Tabel 10 (Fortsættelse).

	1902	1903	1906	1907
Overført	45	84	91	100
Sillerup	—	3	3	—
Aastrup	1	4	3	5
Vonsbæk } Ørby }	—	—	—	—
	46	91	97	105

C 3. Haderslev Østeramt søndenfjords.

Aarø	—	—	—	—
Raad	—	—	—	—
Hajstrup } Flovt }	4	8	8	7
Kvistrup } Øsby }	—	—	—	1
Grarup	—	—	—	—
Halk-Sod	—	2	—	—
Hejsager	—	3	2	2
Lunding } Vandling } Starup	4	2	2	4
Kelstrup	1	—	—	—
N. Vilstrup	—	1	—	—
S. Vilstrup	—	—	—	1
Mastrup } Kestrup }	3	1	3	3
Kirkeby } Hoptrup }	2	4	—	1
Djernæs } Sønderballe }	1	7	1	1
Skovby-Vejbøl } Ustrup }	—	6	4	1
Høgelund } Arnlund }	—	—	—	—
Abkær } Over Jersdal }	—	2	1	—
	15	36	21	21

Tabel 8 (Fortsættelse).

A 4. Haderslev Østeramt. Jærnvejs sognene.

	1902	1903	1906	1907
Skrydstrup	—	—	—	2
Oksenvad	}	—	—	2
Jægerup				
Vojens	}	1	5	4
Magstrup				
Simmersted	}	—	1	2
Kastvraa				
Sommersted	}	5	9	—
Refsø				
Ørsted	}	1	—	—
Lert				
Bæk	—	—	—	—
Kolsnap	}	1	1	—
Nustrup				
Gabøl				
Skibelund				
	3	8	16	10

C 5. Røddingegnen (Frøs Herred og Gram Gods).

Rødding	3	9	3	3
Brændstrup	1	—	1	3
Hygum	1	—	—	—
Fæsted	4	2	—	1
Hjortvad	—	—	—	1
Møjlbj	}	—	—	—
Lintrup				
Tornum	—	1	—	—
Dovre	—	—	—	2
Hjærting	1	2	—	—
Langetved	}	—	—	—
Københoved				
Skodborg	1	—	—	4
Skudstrup	}	2	6	—
	13	16	10	14

Tab. 10. (Fortsættelse).

	1902	1903	1906	1907
Overført	13	16	10	14
Grønnebæk	—	—	—	—
Jels	—	2	3	3
Stenderup-Terp	}	1	1	3
Ø.-Linnet				
V.-Linnet				
Gram	}	12	5	7
Kastrup				
Tiset-Endrupskov	1	2	—	—
Føl	—	—	—	—
	19	33	19	27

C. 6. Toftlundegnen (N. Rangstrup Herred).

Toftlund	1	2	1	—
Stenderup	—	—	—	—
Allerup	1	—	—	—
Aabøl	}	—	—	—
Tirslund				
Gøtrup	}	—	—	—
Hjartbro				
Bevtoft	}	—	—	—
Hyrup				
Strandelhjørn	—	—	1	—
Rangstrup	}	—	—	—
Galsted				
Agerskov	}	2	—	2
Gestrup				
Mellerup	—	—	—	—
Bovlund	}	—	—	—
Branderup				
Rurup	2	—	—	2
	5	4	2	4

Tabel 10 (Sluttet).
C 7. Hvidding Herred.

	1902	1903	1906	1907
Arrild } Rost }	1	—	—	—
Hønning	—	—	—	—
Højrup } Arnum }	—	—	—	—
Spandet } Fjersted }	—	—	—	—
Roager } Kirkeby }	—	—	2	2
Hvidding } Rejsby }	—	—	3	{ — 1
Birkelev } Vodder }	1	1	—	2
Gaansager } Astrup }	—	—	—	—
Brøns } Havervad }	—	2	1	—
Ø. Gasse } V. Gasse }	6	5	1	1
Skærbæk	4	5	4	7
	12	13	11	13

C 8. Sundeved.

Dybbøl-Nybøl	8	15	16	20
Saatrup	1	5	4	5
Ullerup	5	3	4	2
Avnbøl	—	5	5	—
Broager	36	54	26	20
Egernsund	26	43	40	47
Iller	16	21	8	3
Skelle-Dynt	2	6	18	6
	94	152	121	103

C 9. Sønderborg, Augustenborg, Nordborg.

	1902	1903	1906	1907
Sønderborg	88	105	183	200
Augustenborg	4	—	5	—
Nordborg	2	5	4	4
	94	110	192	204

C. 10 Sønderherred Als.

Ketting	9	4	6	3
Notmark	4	—	5	9
Asserballe	3	—	3	5
Tanslet	9	19	17	14
Lysabild-Sarup	3	5	2	—
Skovby-Viby	—	3	5	—
Kejnæs	—	2	—	1
Hørup-Majbøl	7	22	26	29
Ulkebøl-Kær	10	16	14	14
Vollerup-Sundsmark	4	6	13	24
	49	77	91	99

C 11. Nørreherred Als.

Nordborg-Landsogn	2	3	5	2
Oksbøl	3	7	12	14
Havnbjærg	2	6	5	7
Svenstrup	—	4	—	3
Dynved-Egen	1	1	—	—
Guderup-Elstrup	1	20	15	14
	9	41	37	40

Tabel 11.

Rigsdagsvalg i 1903 og 1907 i anden Kres.

A. Danske Stemmer.

Aabenraa Amt.

	1903	1907
Aabenraa By med Kolstrup	333	333
Barsmark	37	30
Skovby	40	} 20
Stollig		
Løjtkirkeby	85	92
Bodum	83	82
Østerløgum	102	136
Ris	55	48
Brunde	49	58
Hjortkær	84	86
Nørre Hostrup	83	83
Hellevad }	73	40
Klovtoft }	—	36
Øster Terp	30	29
Uge	41	50
Bjolderup	130	119
Støbbæk	73	89
Felsted	140	167
Skovbølgaard	111	101
Varnæs	199	} 142
Borup		
Graasten	125	161
Ringenæs	80	89
Holbøl	67	104
Kværs	87	82
Søgaard	48	65
Kliplev	53	56
Aabenraa Amt	2238	2408

A. Flensborg By og Amt.

	1903	1907
Flensborg By	442	432
Lyksborg	5	2
	447	434
Krusaa	62	} 26
Kollund		} 65
Frydendal	46	56
Bov	15	21
Nyhus	6	8
Harreslev	27	36
Frøslev	48	57
Timmersig	12	} 5
Ellund		} 14
Hanved	15	8
Hyllerup	15	10
Valsbøl	21	} 16
Meden		} 4
	267	326
Den øvrige Del af Flensborg Amt	66	81
Flensborg By og Amt	780	841

Tabel 12.

Rigsdagsvalg i 1903 og 1907 i anden Kres.

B. Tyske Stemmer.

Aabenraa Amt.

	1903	1907
Aabenraa By } Kolstrup }	603	655
Barsmark	36	40
Skovby	44	} 23
Stollig	—	
Løjtkirkeby	72	78
Bodum	13	25
Østerløgum	67	73
Ris	49	62
Brunde	72	92
Hjortkær	57	67
Nørre Hostrup	12	21
Hellevad } Klovtoft }	58	} 37
Øster Terp	—	
Uge	45	30
Bjolderup	54	89
Stubbæk	71	109
Felsted	21	28
Skovbølgaard	42	43
Varnæs	12	15
Borup	35	} 17
Graasten	—	
Ringenæs	111	154
Holbøl	79	103
Kværs	74	88
Søgaard	45	56
Kliplev	15	30
	64	101
	1751	2122

B. Flensborg By og Amt.

Flensborg	3396	4871
Lyksborg	134	214
	3530	5085
Krusaa	46	} 35
Kollund	—	} 48
Frydendal	30	35
Bov	29	57
Nyhus	17	38
Harreslev	60	68
Frøslev	19	32
Timmersig	37	} 23
Ellund	—	} 29
Hanved	43	82
Hyllerup	61	50
Valsbøl	46	} 46
Meden	—	} 33
	388	576

Tabel 13.

Rigsdagsvalg i 1903 og 1907 i anden Kres.

C. Socialistiske Stemmer.

Aabenraa Amt.

	1903	1907
Aabenraa By	193	271
Kolstrup		
Barsmark	1	—
Skovby	6	8
Stollig	—	
Løjt kirkeby	28	21
Bodum	14	9
Østerløgum	1	1
Ris	13	10
Brunde	11	9
Hjortkær	15	11
Nørre Hostrup	10	2
Hellevad	9	1
Klovtoft	—	4
Ø. Terp	—	
Uge	16	12
Bjolderup	11	10
Støbbæk	18	21
Felsted	18	16
Skovbølgaard	6	7
Varnæs	18	12
Borup	—	
Graasten	49	35
Ringnæs	66	53
Holbøl	30	10
Kværs	15	7
Søgaard	18	7
Kliplev	7	4
	573	552

C. Flensborg Amt.

Flensborg	4263	4386
Lyksborg	71	68
	<u>4334</u>	<u>4454</u>
Krusaa	80	} 62
Kollund	—	} 22
Frydendal	9	7
Bov	32	30
Nyhus	96	150
Harreslev	221	225
Frøslev	24	5
Timmersig	11	} 3
Ellund	—	} —
Hanved	20	21
Hyllerup	13	1
Valsbøl	3	} 4
Meden	—	} 1
	<u>509</u>	<u>531</u>

Tabel 14.

Rigsdagsvalg i 1903 og 1907 i fjerde Kres.

A. Danske Stemmer:

Tønder Amt.

	1903	1907
Tønder By	28	41
Højer	3	10
Løgumkloster	62	78
	93	129
Saksborg	16	13
Rens	—	14
Bylderup	74	68
Østerhøjsted	45	62
Jesing	43	71
Ellum	41	46
Nørreløgum	41	53
Ravsted	16	53
Tinglev	16	23
Abild	40	48
Tønder Landsogn	29	31
	361	482
Bodsbøl	158	160
Bredebro	156	170
Østerby	167	176
Døstrup	199	190
S. Sejerslev	101	130
Møgeltønder	164	180
Skast	107	61
Kongsmark	59	58
	1111	1125
Den øvrige Del af Tønder Amt	11	47
Tønder Amt	1576	1783

Tabel 15.

Rigsdagsvalg i 1903—1907 i fjerde Kres.
B. Tyske Stemmer.
Tønder Amt.

	1903	1907
Tønder	439	569
Højer	157	155
Løgumkloster	123	155
	719	879
Saksborg } Rens }	64	82
Bylderup	—	66
Østerhøjsted	67	72
Jesing	70	73
Ellum	77	90
Nørreløgum	23	32
Ravsted	82	105
Tinglev	106	95
Abild	139	222
Tønder Landsogn	61	81
	23	34
	712	952
Bodsbøl	17	21
Bredebro	74	70
Østerby	48	44
Døstrup	32	32
S. Sejerslev	29	43
Møgeltønder	37	31
Skast	10	6
Kongsmark	51	49
	298	296

Tabel 16.

Rigsdagsvalg i 1903 og 1907 i fjerde Kres.

C. Socialistiske Stemmer

Tønder Amt.

	1903	1907
Tønder By	78	84
Højer	20	3
Løgumkloster	27	16
	125	103
Saksborg } Rens } Bylderup }	2 — —	} — — —
Østerhøjsted	—	1
Jesing	13	4
Ellum	1	—
Nørreløgum	16	—
Ravsted	—	—
Tinglev	—	7
Abild	1	5
Tønder Landsogn	3	1
	36	18
Bodsbøl	—	—
Bredebro	3	3
Østerby	10	4
Døstrup	—	—
S. Sejerslev	18	10
Møgeltønder	19	4
Skast	—	—
Kongsmark	—	—
	50	21

Ved et Gennemsyn af ovenstaaende Tabeller 8—16 vil det ses, at det danske Stemmetal i det hele er gaaet frem ved de sidste Valg. Ved Bedømmelsen

heraf maa det imidlertid tages med i Betragtning, at Folketallet nu ikke længere forbliver paa samme Standpunkt. Siden 1900 har Tilvæksten været kendelig. (Se de to sidste Folketal i Tab. 2—4). Man vil derfor ikke mere kunne slaa sig til Ro med, at Stemmetallet fra forrige Valg er naaet; skal Stillingen hævdnes, maa de danske Stemmer stige i Tal i Forhold til Befolkningens Vækst. Ellers vil det vise sig, at de danske Stemmers Forholdstal falder, medens Forholdstallene for tyske og socialistiske Stemmer stiger, uagtet det danske Stemmetal kan opvise en Fremgang, saaledes som det f. Eks. vil ses ved at sammenholde Tab. 3 med Tab. 6. Fra Valget i 1903, hvor der i anden Kres blev afgivet 2988 danske Stemmer, og til Valget i 1907, hvor de danske Stemmers Tal var 3236, var der saaledes en Fremgang af 248 Stemmer, desuagtet sank de danske Stemmers Forholdstal samtidig fra 31,4 pCt. i 1903 til 26,1 pCt. i 1907.

Man vil maaske med Rette indvende, at det er vel meget forlangt, at de danske Stemmer i en overvejende tysk Valgkres skal kunne holde Skridt med de tyske Stemmer og vokse i samme Forhold, da jo Tilgangen af tyske Befolkningsdele fremmes paa mange Maader, medens der lægges lige saa mange Hindringer i Vejen for Tilgangen af danske Befolkningselementer. Vanskelighederne skal ikke nægtes; men ved den danske Befolknings Handlekraft og Virkelyst maa Stillingen alligevel kunne hævdnes. Det er Maalet, som ikke bør tabes af Syne.
